

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ПРИХОВУВАННЯ ТА РОЗКРИТТЯ СЕКРЕТУ В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ КІНОДИСКУРСІ

Грігорян А. І.

аспірант кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Французький бульвар, 24/26, Одеса, Україна

orcid.org/0000-0003-0346-8912

grigorian.anna.06@gmail.com

Ключові слова: *концепт, фрейм, фреймовий вузол, секрет, художній дискурс, контекстуально-інтерпретаційний аналіз.*

У статті розглянуто способи вербалізації приховування та розкриття секретів в англійськомовному кінодискурсі. Об'єктом дослідження вибрано комунікативні ситуації англійськомовного кінодискурсу, у яких персонажі намагалися приховати секрет або з якихось причин розкривали його. Предметом дослідження є засоби вербалізації фреймових вузлів приховування та розкриття секрету. У цій розвідці концепт розглядається як когнітивно-дискурсивне утворення, що формується під час продукування смислів у дискурсивному просторі, включно з індивідуальним досвідом і колективним знанням, цінностями, нормами і правилами. Найбільш поширеними засобами вербалізації концепту є слова, фразеологізми, словосполучення, структурні схеми речень і тексти, у яких розкривається сутність концепту. Встановлено, що фреймова структура концепту SECRET включає фреймові вузли збереження секрету (необхідність зберігати секрет, захист через брехню) і розкриття секрету (через ситуативну необхідність, емоційність, бажання вихвалитися, випадкове розкриття, використання натяків або застережень). Контекстуально-інтерпретаційний аналіз комунікативних ситуацій приховування та розкриття секрету в англійськомовному кінодискурсі дає змогу стверджувати, що розкриття секрету відбувається, по-перше, самим агенсом, коли співрозмовник звинувачує його у брехні та вимагає пояснень, а агенс відхрещується від знання інформації або виправдовується, використовуючи заперечувальні конструкції, дієслова інтенційної семантики й емоційно-експресивну аргументацію, або визнає брехню і жалкує про свою поведінку. Розкриття власного секрету можливе також, коли мовець свідомо розкриває його, демонструючи довіру та прихильність до співрозмовника. Розкриття секрету третьої особи відбувається під час пліткування, коли мовець випадково розголошує чужі секрети через емоційність або захопленість подією чи робить це свідомо, хоча і відчуває провину за пліткування, використовуючи модальні дієслова в негативній формі й засоби узагальнення. Приховування секрету відбувається, коли мовець уникає відповіді через вживання стійких ідіоматичних зворотів або обіцянки розповісти пізніше; вигадує хибні історії з використанням слів невизначеної семантики та пауз, вмовляє співрозмовника, який дізнався секрет, не поширювати його далі, використовуючи імперативні форми з дієсловами говоріння в заперечувальній формі.

VERBALISATION OF CONCEALMENT AND DISCLOSURE OF A SECRET IN ENGLISH FILM DISCOURSE

Grigorian A. I.

*Postgraduate Student at the Department of Theoretical and Applied Phonetics
of the English Language*

Odesa I. I. Mechnikov National University

Frantsuzky Bulvar, 24/26, Odesa, Ukraine

orcid.org/0000-0003-0346-8912

grigorian.anna.06@gmail.com

Key words: *concept, frame, frame unit, secret, fictional discourse, contextual and interpretive analysis.*

The article focuses on the ways of verbalising the concealment and disclosure of secrets in English film discourse. The object of the study is the communicative situations of English film discourse where the characters try to hide a secret or reveal it for some reason. The subject of the study is the means of verbalisation of the frame units of concealing and revealing a secret. In the present paper, the concept is considered a cognitive and discursive formation that is created during the production of meanings in the discursive area, including individual experience and collective knowledge, values, norms, and rules. The most common means of verbalising a concept are words, phraseological units, phrases, sentence structures, and texts that reveal the essence of the concept. It has been established that the frame structure of the concept SECRET includes frame units of preserving a secret (the need to keep a secret, protection through lies) and disclosing a secret (due to a situational necessity, emotional nature, desire to show off, accidental revealing, the usage of hints or warnings). The contextual and interpretive analysis of communicative situations of concealing and revealing a secret in English film discourse suggests that the disclosure of a secret is made, firstly, by the speaker when the interlocutor accuses him of lying and demands explanations. The person denies having knowledge of the information or justifies himself using negative constructions, verbs of intentional semantics, and emotionally expressive argumentation, or admits the lie and regrets his behaviour. Disclosing one's secret is also possible when the speaker deliberately reveals it, demonstrating trust and affection towards the interlocutor. The disclosure of a third party's secret occurs during gossip when the speaker accidentally discloses other people's secrets due to their emotionality or enthusiasm regarding the event or does so consciously. However, they feel guilty about gossiping and thus use negative modal verbs and generalisations. Concealment of a secret occurs when the speaker avoids answering by using idiomatic expressions or promising to tell the story later; invents fake stories using words of ambiguous semantics and pauses, persuades the interlocutor who has discovered the secret not to spread it further by using imperative forms with the verbs in negative form.

Пропонована розвідка присвячена встановленню мовних способів приховування та розкриття секрету в англійськомовному кінодискурсі.

Постановка проблеми. У сучасній когнітивній лінгвістиці значна увага приділяється процесу концептуалізації та її результатам, що зумовлює актуальність дослідження вербалізації концептів у кінодискурсі. Одним із важливих аспектів цього напрямку є вивчення фреймової репрезентації знань, яка має усталені традиції у роботах таких вчених, як Р. Абельсон, С. А. Жаботинська,

М. Мінський, Н. В. Таценко, Ч. Філмор, Р. Шенк та інші. Ці дослідження надають можливість використовувати теоретичну базу для застосування лінгвістичних корпусів (П. Бейкер, Е. Вільсон, Е. Гарді, Т. Макінері та ін.) для фреймового моделювання концептів.

Попри наявність численних досліджень у галузі концептології [С. Голик, 2020; С. Голик, Д. Станко, 2019; Колегаєва, 2018; М. Полюжин, 2015; Г. Сокаль, 2014; Dombrovska, 2023], концепт секрету і його вербалізація зокрема залишається

поза їх увагою. Особливої уваги потребує фреймова репрезентація приховування та розкриття секрету на основі лінгвістичних корпусів.

Отже, постає потреба в детальному дослідженні засобів вербалізації приховування та розкриття секрету як фреймових вузлів концепту SECRET у персонажному мовленні. Це дасть змогу не лише поглибити розуміння процесів концептуалізації у цьому контексті, але й розширити теоретичну базу для подальших досліджень у галузі когнітивної лінгвістики.

Мета та завдання статті. У наших попередніх дослідженнях ми встановили, що «фреймова сітка концепту SECRET утворена такими фреймовими вузлами: *збереження* секрету (необхідність зберегти секрет, захист секрету через брехню) та *розкриття* секрету (через ситуативну необхідність, власну емоційність, бажання вихвалитися власною обізнаністю, випадкове розкриття секрету, використання «секретного» знання як натяків або застережень)» [Грігорян, 2023, с. 65].

Наразі нашою метою є дослідження способів вербалізації (лексичних і граматичних засобів) фреймових вузлів приховування секрету та розкриття секрету.

Для досягнення поставленої мети були розроблені такі завдання: аналіз теоретичних підходів до вербалізації концептів; дослідження комунікативних ситуацій приховування та розкриття секрету з корпусу матеріалу; аналіз експлікації фреймових вузлів приховування та розкриття секрету в персонажному мовленні з огляду на мотивацію персонажів дискурсу.

Предмет і об'єкт дослідження. *Об'єктом* дослідження вибрано комунікативні ситуації англійськомовного кінодискурсу, у яких персонажі намагалися приховати секрет або з якихось причин розкривали його.

Предметом дослідження є засоби вербалізації (лексичні, граматичні засоби) фреймових вузлів приховування секрету та розкриття секрету.

Матеріалом дослідження слугували художні серіали *Little Fires Everywhere* (2020), *Stay Close* (2021), *Behind Her Eyes* (2021), *Sex/Life* (2021–2023), з яких було відібрано мовленнєві обміни, у яких персонажі намагалися приховати або розкривали секрети.

Виклад основного матеріалу дослідження. У нашому дослідженні концепт розглядається як когнітивно-дискурсивне утворення, що народжується в процесі продукування смислів у дискурсивному просторі й уміщує, з одного боку, індивідуальний досвід людини, а з іншого – колективне знання, цінності, норми і правила, що регулюють її поведінку як члена соціуму [Белова, 2016]. Вивчення дискурсивних реалізацій концепту є важливим насамперед для моделювання струк-

тури концепту, оскільки дискурс є одночасно і середовищем його побутування, і інструментом його об'єктивації; у ньому відбувається розширення й поглиблення структури концептів, актуалізація їхніх прихованих властивостей, становлення їхнього стильового та/або метафоричного профілю [Приходько, 2013, с. 44–45].

Потрібно зазначити, що різні підходи до тлумачення концептів викликали численні дискусії щодо їх вербалізації. Зокрема, В. В. Жайворонок вважає, що концепт може бути вербалізований частково, оскільки як результат індивідуального пізнання він потребує комплексу засобів для повного втілення [Жайворонок, 2002]. Д. М. Каліщук погоджується із цією думкою та пише про те, що неможливо повністю описати концепт, можна говорити лише про особливості вербалізації того чи іншого концепту на певному етапі розвитку суспільства, у певному типі дискурсу тощо [Каліщук, 2017].

О. О. Селіванова зазначає, що існує можливість синтаксичної та фразеологічної номінацій, а певні концепти мають схильність до ад'єктивної форми втілення, однак переважна більшість концептів номінується іменниковим шляхом. Іменникова об'єктивація концепту є основним і найбільш продуктивним прийомом його реалізації, а точніше присвоєння йому прототипового імені [Селіванова, 2012].

Більшість лінгвістів дотримується думки, що концепти репрезентовано лексемами, так званими *вербалізаторами* концептів, зокрема ключовими словами-репрезентантами та їх синонімами. Ключове слово є прямою номінацією концепту й визначається дослідником. Перелік мовних засобів, які можуть входити до номінативного поля, є досить широким і може включати прямі й похідні (переносні) номінації, однокорінні слова та частини різних мов, пов'язані з основними номінаціями, контекстуальні синоніми, okazionalni індивідуально-авторські номінації, стійкі сполуки, синонімічні ключовому слову, фразеологізми, паремії, метафоричні номінації, стійкі порівняння, вільні словосполучення, асоціати, словникові й енциклопедичні дефініції, тематичні, публіцистичні, художні тексти, сукупність текстів [Плотнікова, 2013; Приходько, 2013].

А. Вежбицька поділяє вербалізатори концептів на *прямі* й *непрямі*. Прямі засоби вербалізації концептів – це «лексичні сім'ї», тобто слова, тематично пов'язані з досліджуваним концептом. До цієї категорії належать також лексичні одиниці, що вживаються лише з досліджуваними лексемами. До непрямих засобів мовної репрезентації концептів належать сполучуваність, граматичні характеристики аналізованих лексем та інша інформація, із якої можна вивести ознаки концепту [Wierzbicka, 1987].

Ми дотримуємось думки В. В. Ликіної про те, що вербалізація в широкому сенсі означає словесний опис переживань, почуттів, думок, поведінки. Ми відзначаємо слово, фразеологізм, словосполучення, структурну схему пропозиції і навіть текст, «якщо в ньому розкривається сутність будь якого концепту» як найбільш поширені засоби вербалізації концепту [Ликіна, 2022].

Отже, концепт є значно ширшим поняттям, ніж лексичне значення мовної одиниці, яка його представляє, і тільки розглянувши усю сукупність мовних засобів, які виступають вербалізаторами концепту, можна зрозуміти зміст концепту у свідомості носіїв мови.

Контекстуально-інтерпретаційний аналіз комунікативних ситуацій кінодискурсу, у яких вербалізовано фреймовий вузол **розкриття секрету**, показує, що в комунікативному персонажному обміні може бути розкритий секрет самого мовця – *агенса* або *третьої особи*, не присутньої під час бесіди. Переважно примусове розкриття секрету агенса спостерігається у відповідь мовця на докір і викриття брехні. У наведених нижче прикладах звертаємо увагу на використання еліптичних речень, дієслова розумової діяльності в заперечувальній формі: know – «знати» (I didn't know) та lie – «брехати» (I didn't lie). Отже, мовець відхрепчується від знання певної інформації та наполягає на власній правдивості:

– *You and Adele. The whole time. And you said nothing!*

– ***I didn't know how to. It wasn't intentional, I literally bumped into her outside Adam's school. She wanted to have coffee with me, I couldn't say no! It just happened!***

– *So many fucking lies!*

– ***No, I didn't lie. I just didn't tell you.***

– *I thought I could trust you [Behind her eyes, 2021].*

Мовцю доводиться виправдовуватися, чому він приховував секрет, тому він використовує дієслово інтенційної семантики *want* із заперечувальною часткою, а також номінує свій емоційний стан – страх, для чого використовує дієслово *scare* та підсилює значення страху вживанням ідіоми (man scares the shit out of me):

– *I need to speak to the person who claims they saw Stewart Green.*

– *Go on, then.*

– *Why didn't you say it was you?*

– ***I don't wanna get into Stewart Green's sight, alright? The man scares the shit out of me [Stay close, 2021].***

Вербалізацію вузла «захист власного секрету через брехню» спостерігаємо в іншому прикладі, де персонаж визнає, що він збрехав, і наводить причини, з яких секрет було приховано. Мовець

жалкує про свою поведінку, отже, розкриття секрету супроводжується каяттям і вибаченням:

– *I need to talk to you. I saw your fax machine. The criminal record check.*

– *Oh, okay. Well, I feel terrible, but you were coming to work in the house, and I always trust my instincts.*

– ***I did lie. I had to break my last lease because I couldn't find a month-to-month apartment. So I put down a fake reference. I'm sorry. I've never been arrested. I'm not a criminal [Little fires everywhere, 2020].***

Розкриття секрету трапляється також, коли співрозмовник без дозволу розкриває приватну інформацію третьої особи з метою попліткувати:

– *I used to live around here a few years ago and I could've sworn that this was Harry Sutton's law firm.*

– *Oh, that is a while. No, he's long gone. I shouldn't really be saying this, but I know he hit hard times. I think his wife left. There was drink involved or worse.*

– *Right.*

– ***The premises were two expensive for him. I mean, they would be, wouldn't they? All he was doing was pro bono work for strippers and hookers. Not that I'm judging. Everyone needs the law.***

– *Sure [Stay close, 2021].*

Звертаємо увагу на те, що мовець відчуває провину за розкриття чужої таємниці (*I shouldn't really be saying this*) та засудження дій третьої особи (*Not that I'm judging*). Тому вживається модальне дієслово в негативній формі, а дієслово осуду *judge* теж вживається із заперечувальною часткою, тобто на перший план виходить сема негачії. Мовець відхрепчується від засуджуваної суспільством поведінки. Вставні фрази *I think, I mean*, означальний займенник *everyone*, риторичні запитання вживаються для підсилення впевненості мовця й отримання підтримки з боку співбесідника.

Розкриття секрету секретами третіх осіб як пліткування демонструє ще один приклад, у якому мовець не відчуває провини, а, навпаки, робить узагальнення щодо «секретних» звичок певної особи:

– *I mean, either way, she's way more chill, and, you know, laid back than my mom.*

– *She hides stuff. Just like everybody else.*

– *Well, like what?*

– ***Why she does what she does. Why we go where we go. Who she sleeps with.***

– *Who does she sleep with?*

– ***Whoever she wants, whenever she wants [Little fires everywhere, 2020].***

Узагальнення як засіб підкреслення постійного характеру засуджуваної поведінки третьої

особи досягається паралельними конструкціями та займенниками загальної семантики *whoever*; *whenever*.

І остання комунікативна ситуація розкриття секрету – це розкриття власного «соромного» секрету самим мовцем. Він ризикує своїм «обличчям» заради підтримки співрозмовника, демонстрації довіри та прихильності. Наведемо приклад, у якому жертва, на яку йде мовець, розкриваючи секрет, увиразнюється засобом категоричності *No matter*, а замість прямого вказання агенса (*I*) вживається перифраз *you're not the only one* – і ця заміна звичайного слова описовим виразом посилює драматичність моменту:

– *Oh, believe it or not, growing up... I was a lot like you... interested in boys and sex... at a time when we were all supposed to be good girls.*

– *Isn't that all the time? Even now?*

– *You have no idea what it was like back then.*

– *What is that supposed to mean?*

– *I got caught with one of those boys that I was so crazy about. A quarterback. We snuck off after a game to his car... thought nobody would see... and my classmates branded me a slut. And that never went away. Not even at home. My mother made sure of that.*

– *Why didn't you ever tell me this?*

– ***Because you're not the only one who felt shame. I love you, Billie. No matter what you think. All I've ever wanted was for you to be happy*** [Sex/Life, 2023].

Аргументація мотивації мовця виражається зізнанням *I love you, Billie* та вживанням займенника широкої семантики *all*, прислівник невизначеної частоти *ever* у поєднанні з предикативною конструкцією, яка номінує бажання мовця *All I've ever wanted*.

Іноді секрети розголошуються випадково, через надмірну емоційність або захопленість подією, тобто через невміння зберігати чужі секрети. У цьому прикладі спостерігаємо стилістичний засіб «апозиопезис» у реченні *It just came out...*:

– *He'd have a great time. God, I thought you'd appreciate the time to yourself.*

– *You fucking told him as well, didn't you? Adam? Before you spoke to me...*

– ***We were excited. It just came out...***

– *Oh, I bet!* [Behind her eyes, 2021].

Отже, у комунікативному обміні може бути розкритий секрет самого мовця – агенса або третьої особи, не присутньої під час бесіди. Розкрити **власний секрет** агенса може примусити співбесідник, який дізнався про нього, докоряє агенсу або звинувачує його у брехні. У таких випадках агенс – володар секрету: 1) відхрещується від знання секрету та наполягає на власній правдивості (за допомогою заперечувальної форми дієслов розумової діяльності), або 2) намагається виправ-

датися, наводить причини, з яких секрет було приховано, використовуючи дієслова інтенційної семантики в заперечувальній формі, раціональну або емоційно-експресивну аргументацію своєї поведінки, або 3) визнає, що збрехав, жалкує про свою поведінку, просить вибачення. Розкриття власного секрету, зазвичай «соромного», як ризик втратити власне «обличчям» можливе заради підтримки співрозмовника, демонстрації довіри та прихильності. Інша річ, коли мовець розкриває **секрет третьої особи** з метою попліткувати. При цьому він 1) відчуває провину за розкриття чужої таємниці (*I shouldn't really be saying this; Not that I'm judging*). Відхрещення від засуджуваної суспільством поведінки експлікується модальними дієсловами та дієсловами із семантикою осуду в негативній формі, засобами підсилення категоричності (займенники широкої семантики *all*, *everyone*, прислівник невизначеної частоти *ever*); 2) більш досвідчені пліткарі не відчувають провини і, навпаки, роблять узагальнення стосовно звичок певної особи, що приховувались. Узагальнення як засіб підкреслення постійного характеру засуджуваної поведінки третьої особи досягається паралельними конструкціями та займенниками загальної семантики *whoever*; *whenever*; 3) іноді чужі секрети розголошуються випадково, через надмірну емоційність або захопленість подією, тобто через невміння стриматися. У такому разі мовець відчуває провину за пліткування і вживає, наприклад, апозиопезис.

Контекстуально-інтерпретаційний аналіз вербалізацій фреймового вузлу **приховування секрету** свідчить про те, що приховування секрету найчастіше відбувається двома способами. По-перше, для того щоб зберегти секрет, мовець «уходить від теми» та не відповідає на питання. У наступному прикладі бачимо, що замість відповіді на поставлене питання від своєї жінки Адель (*Where were you?*) Девід використовує стійкий ідіоматичний зворот *I better go* та обіцянку зателефонувати пізніше *I'll call you later*:

– *What time did you get home last night?*

– *I don't know.*

– *Where were you?*

– ***I better go. I'll call you later*** [Behind her eyes, 2021].

По-друге, для того щоб зберегти секрет, мовець може брехати. У наведеному нижче прикладі, щоб зберегти секрет, Лорейн вигидає хибну історію та бреше співрозмовнику. Наявність пауз (графічно зображених трикрапками) свідчить про те, що він вигидає історію безпосередньо під час розмови. Крім того, мовець використовує значну кількість так званих *ambiguity words* – слів невизначеної семантики (*about five or six years ago, about a week later, out of the blue, anyone, somebody*).

– *Did you ever hear from Cassie? You have...*

– *No...*

– *Please... I can see that you've heard from her. Tell me.*

– *Okay... about five or six years ago, Cassie called out of the blue to say she was sick. She had cervical cancer with secondaries. She wouldn't say where she was. She didn't want anyone to see her like that... but... I rang the number back about a week later... and somebody from the hospice where she was answered... and he told me that Cassie had died that morning* [Stay close, 2021].

По-третє, проаналізуємо ситуації, у яких після розголошення секрету співрозмовнику мовець просить його не поширювати секрет далі. У нижченаведеному прикладі заперечувальні конструкції *won't bring him back, no one else knows* використовуються для вираження неможливості або небажаності дії. Для збереження секрету Адель апелює до почуттів Девіда через повторення емоційно забарвлених фраз *I love you, All I want... is for us to be together*:

– *After the fire, my parents and Westlands, what if they think I'm insane? David, I can't do back there. I can't be locked up again. Away from you. Telling someone won't bring him back. No one else knows he's here.*

– *Adele...*

– *Just us. All I want... is for us to be together. I love you. David... I love you. David... please* [Behind her eyes, 2021].

У наступному прикладі необхідність приховування секрету виражається за допомогою імперативів *Don't tell him, Live a little*. Другий імператив виражає погрозу: якщо мовець розголосить секрет, його життя закінчиться. Буденність приховування секретів увиразнюється займенником широкої семантики *everyone* (*Everyone had secrets*), тобто мовець посилається на загальноприйнятну поведінку:

– *Oh my God, David would go mad.*

– *Don't tell him. Live a little.*

– *I guess I can keep this one little secret.*

– *Everyone had secrets.*

– *I don't want to have any with David.*

– *Boke. Good luck with that* [Behind her eyes, 2021].

Наведемо ще один приклад: детектив знаходить у жінки (Сари) в підвалі чемодан із грошима її чоловіка, який вже багато років вважається зниклим безвісти. Він думає, що Сара знає, де перебуває її чоловік. Але жінка пояснює, що через декілька днів після зникнення її чоловіка цей чемодан просто з'явився біля її дому. Їй були дуже потрібні гроші, тому вона не стала розбиратися в тому, хто підкинув цей чемодан, а просто забрала гроші. Сара намагається переконати детектива

зберегти секрет, для чого вона вживає імператив із дієсловом говоріння в заперечувальній формі *Please don't tell anyone about this* і увиразнює прохання посиланням на спільний досвід збереження секретів (*We've kept our secrets before*):

– *So, why is there a suitcase of cash in your basement? Is it Stewart's money? Is he back?*

– *Sarah?*

– *It just showed up... a couple of weeks after Stewart was gone.*

– *I just needed the money more than I needed to know where the money had come from. Please don't tell anyone about this. We've kept our secrets before... what's one more?* [Stay close, 2021].

У нижченаведеній бесіді із серіалу *Behind her eyes* між Адель і Луїзою Адель намагається приховати секрет про те, що вона займається астральними практиками, від третьої особи – її чоловіка Девіда, адже він не зрозуміє такого роду заняття. На це вказує пряме прохання-імператив *Please don't mention it*. Крім того, емоційний вплив на Луїзу відбувається через підкреслення особливого характеру секрету *Our special secret*. Ця фраза надана окремо, з використанням синтактико-стилістичного засобу приєднання (*attachment*):

– *Does David know?*

– *He's practical. He'd never understand.*

– *Please don't mention it, okay? Our special secret* [Behind her eyes, 2021].

У наступному прикладі з того ж серіалу чоловік (Девід) хоче розлучитись зі своєю дружиною (Адель), але вона не готова відпускати його, вона наголошує на тому, що їх пов'язує дуже багато секретів, тому він ніколи не зможе від неї піти. Тут теж вживається приєднання (*you and I*), стилістичний повтор: повторюється дієслово *share*, що підкреслює спільність інтересів, необхідність зберігати секрет, і залежність один від одного увиразнюють засоби посилення категоричності – неозначений займенник *anyone* та прислівник частотності *never*:

– *I can't look after you anymore. I just can't.*

– *We share so much... you and I. No matter who or what comes between us. We share things that we can never tell anyone. You know you can never leave me, David.*

– *I know...* [Behind her eyes, 2021].

І нарешті розглянемо ситуацію, у якій Адель зустрічається із секретаркою свого чоловіка в кафе, але хоче приховати це від Девіда. Саме тому вона пояснює Луїзі, що Девід не любить поєднувати роботу й особисте життя, тож просить її приховати факт цієї зустрічі.

– *Was lovely to meet you...*

– *Louise, this is gonna sound silly, but I'd rather you didn't mention to David that we did this. Probably easier if you don't mention meeting me at all.*

– *Why is that?*

– *He can be a bit funny about mixing work life and home life. And us girls need some things for ourselves, right?*

– *I won't say anything* [Behind her eyes, 2021].

У цьому прикладі прохання зберегти секрет виражено умовними реченнями *I'd rather you didn't mention..., Probably easier if you don't mention...* У цих реченнях вживається дієслово говоріння *mention* у негативній формі. Категоричність прохання зменшують емоційно-оцінні прикметники *silly, funny*. Аргументацією прохання зберегти секрет слугує фраза *And us girls need some things for ourselves, right?*, яка номінує спільність інтересів.

Отже, основні способи **приховування секрету** включають уникнення відповіді, вигадання хибної історії, прохання не поширювати секрет. Мовець використовує стійкі ідіоматичні звороти й обіцянки, щоб уникнути прямої відповіді на питання, що розкриває секрет. Володар секрету вигадує неправдиві історії, використовуючи слова невизначеної семантики (*ambiguity words*), які створюють ефект неясності та невизначеності. Вживання пауз також свідчить про безпосереднє вигадання історії під час розмови. Прохання не розголошувати інформацію уособлюються через негативні імперативні форми дієслів говоріння, речення умовного типу. Використання посилань на спільний досвід, на життєву важливість зберегти секрет слугує аргументацією необхідності зберегти секрет.

Висновки та перспективи подальших розробок. У сучасній когнітології концепт розглядається як когнітивно-дискурсивне утворення, що формується в процесі продукування смислів у дискурсивному просторі, об'єднуючи індивідуальний досвід людини та колективне знання, цінності, норми і правила, що регулюють її поведінку як члена соціуму. Дискурс постає як середовище й інструмент для об'єктивації концептів, розширюючи та поглиблюючи їх структуру, актуалізуючи

приховані властивості та стильовий чи метафоричний профіль.

Контекстуально-інтерпретаційний аналіз комунікативних ситуацій приховування та розкриття секрету в англійськомовному кінодискурсі дає змогу стверджувати, що розкриття секрету відбувається, по-перше, самим агенсом, коли співрозмовник звинувачує його у брехні та вимагає пояснень, а агенс відхрещується від знання інформації або виправдовується, використовуючи заперечувальні конструкції, дієслова інтенційної семантики й емоційно-експресивну аргументацію, або визнає брехню і жалкує про свою поведінку. Розкриття власного секрету можливе також, коли мовець свідомо розкриває його, демонструючи довіру та прихильність до співрозмовника. Розкриття секрету третьою особою відбувається під час пліткування, коли мовець випадково розголошує чужі секрети через емоційність або захопленість подією або робить це свідомо, хоча і відчуває провину за пліткування, використовуючи модальні дієслова в негативній формі та засоби узагальнення.

Приховування секрету відбувається, коли мовець уникає відповіді через вживання стійких ідіоматичних зворотів або обіцянки розповісти пізніше; вигадує хибні історії з використанням слів невизначеної семантики та пауз, вмовляє співрозмовника, який дізнався секрет, не поширювати його далі, використовуючи імперативні форми з дієсловами говоріння в заперечувальній формі.

Отже, приховування та розкриття секретів переважно ґрунтуються на використанні імперативних речень із дієсловами говоріння в негативній формі, стилістичних засобах повтору і приєднання, що підкреслюють важливість зберегання секрету та спільність інтересів співрозмовників, а також засобів аргументації та посилення категоричності необхідності зберегти секрет.

Перспективою дослідження є проведення аналізу засобів вербалізації фреймових вузлів з боку пацієнта: вимога розкрити секрет (випитування секрету у співрозмовника та вимога уникати секретів) і обіцянка зберегти секрет.

ЛІТЕРАТУРА

1. Белова М. О. Вербалізація концепту НОРЕ/НАДІЯ у сучасному англomовному медичному дискурсі. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка. Сер.: Філологічні науки*. Кіровоград : КДПУ, 2016. Вип. 146. С. 46–51.
2. Грігорян А. І. Фреймова структура концепту «secret» у художньому англomовному дискурсі. *Записки з романо-германської філології*. Одеса : Астропринт, 2023. С. 55–66.
3. Жайворонко В. В. Проблема концептуальної картини світу та мовного її відображення. *Культура народів Причорномор'я*. 2002. № 32. С. 51–53.
4. Калішук Д. М. Концептуальні стилі англomовних політиків (на матеріалі політичного дискурсу президентів Дж. Буша мол., Б. Обама) : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2017. 245 с.
5. Ликіна В. В. Вербалізація концепту ДЕМОКРАТІЯ у сучасному англomовному політичному дискурсі: когнітивно риторичний аспект : дис. ... докт. філос. 035 Філологія. Київ : Київський національний лінгвістичний університет, 2022. 205 с.

6. Приходько А. М. Концепти і концептосистеми. Дніпропетровськ, 2013. 307 с.
7. Приходько А. М. Концептологія дискурсу: апелювання концепту до дискурсів. Англїстика та американїстика. Вип. 10. 2013. С. 43–50.
8. Плотнікова Н. В. Алгоритм аналізу лінгвокультурного концепту. *Studia ukrainica posnaniensia*. 2013. С. 165–170.
9. Селіванова О. О. Світ свідомості в мові. Черкаси : Ю. Чабаненко, 2012. 488 с.
10. Wierzbicka A. English Speech Act Verbs: A Semantic Dictionary. Sydney: Academic Press, 1987. 397 p.

REFERENCES

1. Belova, M.O. (2016). Verbalizatsiia kontseptu HOPE/NADIIA u suchasnomu anhlo movnomu medychnomu dyskursi [Verbalization of the concept HOPE in modern English medical discourse]. *Naukovi zapysky Kirovohradskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu im. V. Vynnychenka. Ser.: Filolohichni nauky*, (146), pp. 46–51.
2. Grigorian, A.I. (2023). Freimova struktura kontseptu “secret” u khudozhnomu anhlo movnomu dyskursi [Frame structure of the concept “secret” in English fictional discourse]. *Zapysky z romano-hermanskoï filolohii*, Odesa: Astroprint, pp. 55–66.
3. Zhaivoronok, V.V. (2002). Problema kontseptualnoi kartyny svitu ta movnoho yii vidobrazhennia [The problem of the conceptual picture of the world and its linguistic representation]. *Kultura narodov Prichernomor'ia*, (32), pp. 51–53.
4. Kalishchuk, D.M. (2017). Kontseptualni styli anhlo movnykh politykiv (na materialy politychnoho dyskursu prezidentiv Dzh. Busha mol., B. Obamy) [Conceptual styles of English-speaking politicians (based on the political discourse of Presidents G. W. Bush, B. Obama)]. Zaporizhzhia: Zaporizhzhia National University.
5. Lykina, V.V. (2022). Verbalizatsiia kontseptu DEMOKRATIIA u suchasnomu anhlo movnomu politychnomu dyskursi: kohnityvno rytorychnyi aspekt [Verbalization of the concept DEMOCRACY in modern English political discourse: cognitive rhetorical aspect]. Kyiv: Kyiv National Linguistic University.
6. Prykhodko, A.M. (2013). Kontsepty i kontseptosystemy [Concepts and concept systems]. Dnipro.
7. Prykhodko, A.M. (2013). Kontseptolohiia dyskursu: apeliuvannia kontseptu do dyskursiv [Conceptology of discourse: appealing the concept to discourses]. *Anhlistyka ta amerykanistyka*, (10), pp. 43–50.
8. Plotnikova, N.V. (2013). Alhorytm analizu lnhvokulturnoho kontseptu [Algorithm of analyzing the linguocultural concept]. *Studia ukrainica posnaniensia*, pp. 165–170.
9. Selivanova, O.O. (2012). Svit svidomosti v movi [The world of consciousness in language]. Cherkasy: Yu. Chabanenko.
10. Wierzbicka, A. (1987). English Speech Act Verbs: A Semantic Dictionary. Sydney: Academic Press.